

Анастасія РЕВЕР

**ЛІТОЛОГІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСАДОНАГРОМАДЖЕННЯ
НИЖНЬОМАЙКОПСЬКИХ ВІДКЛАДІВ ПРИКЕРЧЕНСЬКОГО
ШЕЛЬФУ ЧОРНОГО МОРЯ**

Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, м. Львів,
e-mail: arever@i.ua

Літологічна структура нижньомайкопської товщі характеризується домінуванням глинистих різновидів (до 80 % розрізу), що різняться за вмістом алевро-псамітової складової. Спостерігається зміна об'єму та структури розрізу: від повних та потужних в осьових зонах Індоло-Кубанського та Південнокерченського прогинів з розвитком алевро-псамітових утворень в нижній та верхній його частинах і практично повній відсутності у середній, до скорочених (відсутні нижні горизонти) з широким розвитком грубозернистих літотипів на схилах Української монокліналі, мегантикліноріях Гірського Криму та Кавказу.

За особливостями варіацій ізоліт пісковиків та алевролітів локалізовано декілька ареалів їх максимальних значень. Велике «язикоподібне» поле субмеридіонального простягання зі значеннями ізоліт понад 800 м, локалізоване в осьовій зоні Південнокерченського прогину. Простягається воно з району Малоабачинської та Придорожньої площ (значення ізоліт 724 та 820 м) на півночі до Коренківської (947 м) і далі Субботіна (638 м) на півдні. Області з мінімальними значеннями параметру (до 300 м) приурочені до склепінь та схилів конседиментаційних підтять.

За літологічною структурою нижньомайкопської товщі виділено два блоки: Багерівський (північний) та Краснопольсько-Коренківсько-Субботінський (південний). Літологічна структура товщі першого тонкошарувата: 70–90 літмітів потужністю 20–40 м; а у другому блоці – грубошарувата: 40–60 літмітів потужністю від 20 до 200 м. При цьому доволі чітко виділяються три регіональні кластогенні пачки. Найпотужнішою (до 220 м) є базальна (Мн-I). Потужність середньої (Мн-II) та верхньої (Мн-III) не перевищує 120 м.

Фаціальна діагностика за результатами геофізичних досліджень свердловин показала переважання утворень: шельфових долин, відкритих морських проток з підпорядкованим розвитком осадів міжострівних проток, конусів виносу та вздовжберегових барів. Основний теригенний скид відбувся зі Східноєвропейського суходолу. Наявність специфічних голкоподібних зерен кварцу, плагіоклазів з двійниками перпендикулярними до видовження уламків засвідчує домішку еолового матеріалу вулканогенного походження.